

Sygn. akt IV U 173/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 kwietnia 2017r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Katarzyna Antoniak

Protokolant	st. sekr. sądowy Marta Żuk
-------------	----------------------------

po rozpoznaniu w dniu 6 kwietnia 2017r. w Siedlcach na rozprawie

odwołania H. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 20 stycznia 2017 r. (Nr (...))

w sprawie H. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do emerytury od wcześniejszej daty

oddala odwołanie.

Sygn. akt IV U 173/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20 stycznia 2017 r. (nr (...)) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (dalej jako ustawa emerytalna), odmówił ubezpieczonej H. G. prawa do ponownego ustalenia wysokości emerytury i wypłaty świadczenia za okres od 29 maja 2013 r. do 31 stycznia 2014 r. W uzasadnieniu decyzji organ wskazał, iż w dniu 28 lutego 2014 r. ubezpieczona złożyła wniosek o emeryturę. Decyzją z dnia 14 marca 2014 r. organ rentowy przyznał ubezpieczonej prawo do emerytury od dnia 1 lutego 2014 r., tj. od miesiąca złożenia wniosku. Zgodnie z art. 129 ustawy emerytalnej, świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca w którym zgłoszono wniosek. Zakład Ubezpieczeń Społecznych zaznaczył, iż H. G. złożyła wniosek o emeryturę dopiero w dniu 28 lutego 2014 r. i z tego względu ustalono prawo ubezpieczonej do emerytury od dnia 1 lutego 2014 r. (tj. od miesiąca zgłoszenia). W tej sytuacji nie ma możliwości ponownego ustalenia wysokości przyznanego ubezpieczonej świadczenia oraz wypłaty emerytury za okres od dnia 29 maja 2013 r., tj. od osiągnięcia przez nią wieku emerytalnego.

Od wymienionej decyzji H. G. złożyła odwołanie, wnosząc o zamianę zaskarżonej decyzji i przyznanie jej zaległych świadczeń od dnia osiągnięcia przez nią wieku emerytalnego, tj. od dnia 29 maja 2013 r. do dnia 31 stycznia 2014 r. (okres 8 miesięcy). W uzasadnieniu wskazała, iż Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie poinformował jej o osiągnięciu wieku emerytalnego i wstrzymał wypłatę świadczenia na okres 8 miesięcy. Zaznaczyła, iż w 2009 r. złożyła do organu

rentowego wniosek o naliczenie kapitału początkowego i wówczas organ określił wysokość emerytury na kwotę 962 zł. Upřednio pracowała w Sądzie Rejonowym w Węgrowie. Następnie ukończyła studia magisterskie na Wydziale Prawa, jednak mimo usilnych starań, nie udało jej się podjąć żadnej pracy, w tym także nie zatrudniono jej ponownie w sądzie. Przez okres kilku lat pracowała jako pomoc w gospodarstwie u swojego rodzeństwa i była ubezpieczona w KRUS. Ubezpieczona wniosła o pomyślne rozstrzygnięcie jej sprawy i wzięcie pod uwagę jej trudnej sytuacji materialnej oraz okoliczności, iż cierpi na wiele schorzeń.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniosł o jego oddalenie, wskazując okoliczności podniesione w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 28 lutego 2014 r. H. G., urodzona dnia (...), wystąpiła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z wnioskiem o ustalenie prawa do emerytury. Decyzją z dnia 14 marca 2014 r. organ rentowy, na podstawie art. 24 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przyznał ubezpieczonej prawo do emerytury od 1 lutego 2014 r. (od miesiąca w którym złożono wniosek) i ustalił jej wysokość na podstawie art. 26 cytowanej ustawy (wniosek o emeryturę k.1-3 akt rentowych; decyzja o przyznaniu emerytury z 14 marca 2014 r. k.21-22 akt rentowych). Następnie ubezpieczona wystąpiła do organu rentowego z wnioskiem o przeliczenie emerytury z uwzględnieniem pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od ukończenia przez nią 16. roku życia oraz wniosła o wypłatę tego świadczenia od chwili ukończenia wieku emerytalnego. Po rozpoznaniu tego wniosku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, decyzją z dnia 18 kwietnia 2014 r., odmówił przeliczenia emerytury poprzez doliczenie do stażu pracy okresu pracy w gospodarstwie rolnym, wskazując iż świadczenie zostało ubezpieczonej przyznane na podstawie art. 24 ustawy emerytalnej, który to przepis jako warunek nabycia prawa do emerytury wymaga jedynie osiągnięcia określonego wieku emerytalnego. Ponadto organ wskazał, że emerytura została przyznana od miesiąca, w którym ubezpieczona wystąpiła z wnioskiem o to świadczenie, tj. od lutego 2014 r. (decyzja odmowna z dnia 18 kwietnia 2014 r. k.35 akt rentowych). Ubezpieczona wniosła odwołania od obu wskazanych decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Sąd Okręgowy w Siedlcach, wyrokiem z dnia 30 kwietnia 2015 r. w sprawie sygn. akt IV U 644/14, oddalił odwołanie od decyzji z dnia 18 kwietnia 2014 r. oraz odrzucił odwołanie od decyzji z dnia 14 marca 2014 r. (wyrok Sądu Okręgowego w Siedlcach z dnia 30 kwietnia 2015 r. wraz z uzasadnieniem k.18-23 akt sprawy IV U 644/14; wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 22 października 2015 r., k.60 akt sprawy IV U 644/14).

Dnia 30 grudnia 2016 r. ubezpieczona H. G. po raz kolejny wystąpiła do organu rentowego z wnioskiem o ponowne przeliczenie emerytury i wypłacenie jej zaległego świadczenia za okres od 29 maja 2013 r. do 31 stycznia 2014 r. w łącznej wysokości 7.690 zł. W uzasadnieniu wniosku wskazała, iż w dniu 29 maja 2013 r. nabyła prawo do emerytury z tytułu zatrudnienia w sądzie. Upřednio była zatrudniona w Sądzie Rejonowym w Węgrowie, jednakże ze względu na podjęcie studiów w W. i brak możliwości pogodzenia wszystkich obowiązków, zrezygnowała z pracy. Po ukończeniu studiów nie zatrudniono jej w sądzie i nie mogła także znaleźć innego zatrudnienia. Od 2009 r. do 2014 r. była ubezpieczona w KRUS. Aktualnie posiada niskie świadczenie emerytalne z uwagi na krótki okres pracy. H. G. zaznaczyła, iż Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie wypłacił jej zaległego świadczenia za okres od 29 maja 2013 r. do 31 stycznia 2014 r. i nie poinformował jej o nabyciu prawa do świadczenia, podczas gdy ona w dalszym ciągu – aż do 2014 r. opłacała składki emerytalno – rentowe w KRUS (wniosek ubezpieczonej z dnia 30 grudnia 2016 r. k.59 akt rentowych).

Zaskarżoną decyzją z dnia 20 stycznia 2017 r. (nr (...)) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (dalej jako ustawa emerytalna), odmówił ubezpieczonej H. G. prawa do ponownego ustalenia wysokości emerytury i wypłaty świadczenia za okres od 29 maja 2013 r. do 31 stycznia 2014 r. W uzasadnieniu decyzji organ wskazał, iż w dniu 28 lutego 2014 r. ubezpieczona złożyła wniosek o emeryturę. Decyzją z dnia 14 marca 2014 r. organ rentowy przyznał ubezpieczonej prawo do emerytury od dnia 1 lutego 2014 r., tj. od miesiąca złożenia wniosku. Zgodnie z art. 129 ustawy emerytalnej, świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca w którym zgłoszono wniosek. Zakład Ubezpieczeń Społecznych zaznaczył, iż H. G. złożyła wniosek o emeryturę dopiero

w dniu 28 lutego 2014 r. i z tego względu ustalono prawo ubezpieczonej do emerytury od dnia 1 lutego 2014 r. (tj. od miesiąca zgłoszenia). W tej sytuacji nie ma możliwości ponownego ustalenia wysokości przyznanego ubezpieczonej świadczenia oraz wypłaty emerytury za okres od dnia 29 maja 2013 r., tj. od osiągnięcia przez nią wieku emerytalnego (decyzja organu rentowego z dnia 20 stycznia 2017 r. k.61 akt rentowych).

Powyższy stan faktyczny, który nie był także przedmiotem sporu między stronami, został ustalony na podstawie wskazanych przy poszczególnych ustaleniach dowodów z dokumentów, które Sąd w całości uznał za wiarygodne.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Zaskarżona decyzja organu rentowego jest prawidłowa, a związku z tym odwołanie ubezpieczonej nie mogło zostać uwzględnione.

Przede wszystkim wymaga wyjaśnienia, iż należy rozróżnić prawo do emerytury od prawa do wypłaty świadczenia emerytalnego. Prawo do emerytury może nabyć osoba ubezpieczona po spełnieniu przesłanek przewidzianych ustawą (art.100 ust.1 ustawy z 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 887, zwanej dalej ustawą emerytalną), czyli po osiągnięciu odpowiedniego wieku oraz stażu zawodowego lub jedynie wymaganego wieku. Prawo do wypłaty świadczenia emerytalnego będzie przysługiwało osobie uprawnionej do emerytury na podstawie decyzji wydanej przez właściwy organ Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Emeryt, który spełnia warunki do nabycia prawa do emerytury, celem nabycia prawa do wypłaty tego świadczenia musi wystąpić ze stosownym wnioskiem do organu rentowego. W myśl art.129 ust 1. ustawy emerytalnej świadczenia wypłaca się, poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu. Generalną zasadą prawa emerytalno-rentowego jest, że świadczenia wypłaca się na wniosek zainteresowanego, a nie z urzędu, poczynając od dnia powstania prawa do emerytury (tj. spełnienia ustawowych warunków), lecz nie wcześniej niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o świadczenie. Powyższa reguła jest precyzyjna i jednoznaczna i wyklucza możliwość wstecznego wypłacania świadczeń, to jest za okres po nabyciu prawa, a przed złożeniem wniosku w tym przedmiocie przez zainteresowanego lub inny uprawniony podmiot.

W przedmiotowej sprawie ubezpieczona H. G., urodzona w dniu (...), uzyskała wiek emerytalny (wynoszący dla kobiet urodzonych od 1 kwietnia 1953r. do 30 czerwca 1953r. co najmniej 60 lat i 2 miesiące – art.24 ust.1a pkt 3 ustawy emerytalnej) w dniu 29 lipca 2013r., jednakże z wnioskiem o emeryturę wystąpiła dopiero w dniu 28 lutego 2014 r. W tej sytuacji organ rentowy mógł przyznać i podjąć wypłatę tego świadczenia najwcześniej od dnia 1 lutego 2014 r. i tak też uczynił. Wbrew twierdzeniom ubezpieczonej organ rentowy nie jest obowiązany do informowania ubezpieczonych o spełnieniu przez nich przesłanek do nabycia emerytury i możliwości wystąpienia ze stosownym wnioskiem o wypłatę tego świadczenia. Raz jeszcze należy podkreślić, iż świadczenia emerytalno-rentowe przyznawane są, co do zasady, na wniosek osoby zainteresowanej. Dodatkowo zaznaczyć należy, iż Sąd nie kwestionuje twierdzeń ubezpieczonej o jej trudnościach w znalezieniu pracy po ukończeniu studiów prawniczych, trudnej sytuacji materialnej, a także o aktualnych problemach finansowych i zdrowotnych. Okoliczności te pozostają jednak bez wpływu na sposób rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, albowiem przepisy ustawy emerytalnej – określając termin początkowy wypłaty świadczeń – są kategoryczne i nie dopuszczają w tym względzie możliwości uznania przez Sąd szczególnych, wyjątkowych, osobistych sytuacji uprawnionych do świadczeń. Sąd oddalił ponadto zgłoszony przez ubezpieczoną na rozprawie w dniu 6 kwietnia 2017 r., wniosek o zwrócenie się do Ministerstwa Sprawiedliwości celem uzyskania informacji o wysokości wynagrodzeń pracowników sądownictwa (k.30v akt sprawy). Przedmiotowa sprawa dotyczyła daty, od której organ rentowy podjął wypłatę emerytury na rzecz ubezpieczonej i żądania ubezpieczonej wypłaty świadczenia od dnia osiągnięcia przez 60. roku życia (vide: wniosek ubezpieczonej z 27 grudnia 2016r. z datą wpływu do ZUS w dniu 30 grudnia 2016r. k.59 akt emerytalnych załatwiony zaskarżoną decyzją z 20 stycznia 2017r. k.61 akt emerytalnych). W tych okolicznościach wniosek ubezpieczonej o informację co do wysokości wynagrodzeń pracowników sądów nie pozostawał w związku z rozstrzygnięciem zawartym w zaskarżonej decyzji. Niezależnie do tego wskazać należy, że wysokość emerytury zależy od przychodów świadczeniobiorcy, a zatem od faktycznie uzyskiwanego wynagrodzenia w okresie zatrudnienia.

Z przedstawionych względów, na mocy powołanych przepisów oraz art.477¹⁴§1 k.p.c., Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji wyroku.